

Rugina brună a frunzelor la grâu

Автор(и): проф. д-р Иван Киряков, Добруджански земеделски институт в гр. Ген. Тошево; гл.ас. д-р Йорданка Станоева, Добруджански земеделски институт в гр. Ген. Тошево

Дата: 11.04.2018 *Брой:* 4/2018



Este cauzată de *Puccinia recondita*. Condițiile din Bulgaria sunt extrem de favorabile pentru agenții cauzatori ai bolii, care este răspândită în țara noastră. Se dezvoltă în fiecare an, mai ales în condiții de precipitații intense și zile calde (20-25°C), dar în unele ani apare epifitotic și provoacă pierderi majore.

Rugiunea brună (rugiunea frunzelor, Leaf Rust) la grâu se dezvoltă aproape în fiecare an în țara noastră într-o măsură mai mare sau mai mică și, prin urmare, are o importanță economică semnificativă. Spre deosebire de rugiunea tulpinii și rugiunea galbenă, pagubele pe care le provoacă sunt relativ scăzute, dar apare anual.

Pierderile de recoltă sunt cel mai adesea de până la 10%, dar pot atinge 30% în condiții favorabile dezvoltării patogenului. Chiar și cea mai ușoară infestare cu rugiune brună a plantei de grâu afectează numărul de boabe

pe spic și greutatea lor pe mie de boabe. Cele mai mari pierderi se observă atunci când boala afectează frunza steag și frunza aflată imediat sub steag a plantelor. În cazul apariției relativ timpurii și a dezvoltării puternice, plantele rămân în urmă în creștere, înierbează mai puțin și formează spice mai mici, iar boabele sunt de calitate redusă.

Simptomele rugiunii brune se observă pe frunze și pe teci de la emergență până la sfârșitul sezonului de vegetație, dar nu pe tulpină și pe spice. Pe frunze, în principal pe partea superioară, se formează sori mici, de culoare maro până la maro-ruginiu, împrăștiați neuniform pe suprafața lor, a căror dimensiune nu depășește 1-2 mm. În jurul sorilor, în funcție de sensibilitatea soiului, apare un halou clorotic mai larg sau mai îngust. În cazul unei infestări severe cu rugiune brună, frunza se răsuțește în jurul nervurii principale și apoi se usucă. Spre sfârșitul sezonului de vegetație, pe partea inferioară a frunzelor și pe teacă se formează teliospori mici, negri și lucioși.

Fertilizarea azotată intensă și cultivarea soiurilor sensibile pot duce la apariția și răspândirea mai timpurie a bolii primăvara, dar de obicei infestarea în masă începe după înspicare, soiurile cu maturare târzie fiind mai grav afectate. Perioada critică pentru plante este de la apariția frunzei steag până la sfârșitul înfloririi și mai ales de la apariția primei ariste până la înspicarea completă.

Combatere:

Măsurile organizatorice, economice și agrotehnice pentru combaterea rugiunii brune includ:

Utilizarea soiurilor rezistente. Soiurile Institutului Agricol Dobrogea posedă grade diferite de rezistență la patogen. Manifestarea bolii în anii individuali este legată de dinamica populației patogenului, adică de diversitatea raselor în diferiți ani;

Densități optime de semănat și fertilizare echilibrată. Densitatea mare de semănat, combinată cu fertilizarea excesivă cu azot, crește sensibilitatea plantelor și duce la un înveliș mai dens și, prin urmare, la o menținere mai îndelungată a umidității;

Distrugerea la timp a plantelor voluntare, pe care patogenul iernează cu succes.

Combatere chimică:

Printre mijloacele chimice, pot fi utilizate fungicide înregistrate împotriva bolii, dintre care majoritatea sunt înregistrate și împotriva rugiunii galbene, a patului timpuriu al frunzelor, a fusariozei spicei, a mănuchiarei: Aviator

Xpro – 80-125 ml/da, Acanto 250 SC – 60 ml/da, Acanto Plus – 50-75 ml/da, Credo 600 SC – 150 ml/da, Allegro – 50 ml/da, Amistar 25 SC – 60-80 ml/da, Amistar Extra SC – 70 ml/da, Diamant Max – 120-150 ml/da, Capalo – 100 ml/da, Tango Super – 80 ml/da, Prosaro 250 EC – 100 ml/da, Soligor 425 EC – 70 ml/da, Impact 25 SC – 50 ml/da, Sfera Max SC – 30-50 ml/da, Cherokee SE – 200 ml/da, Riza 25 EW – 50 ml/da, Tesoro 250 – 100 ml/da, Soprano 125 SC – 100 ml/da, Synstar – 70-80 ml/da, Sielex – 80 ml/da sau 100 ml/da sau 133 ml/da (doza se stabilește în funcție de gradul de infestare), Mirador Forte 160 EC – 125 ml/da, Custodia – 100/125 ml/da, Comrade – 80/100 ml/da, Magnello EC – 100 ml/da, Rubric 125 SC – 100 ml/da, Osiris – 200-300 ml/da, Ricali – 100 ml/da.